

BLOEI ALERT | BOOMVRUCHTENWANDELING IN SEPTEMBER

DUUR: 60 MINUTEN

Dankzij de warme zomer is er al in begin september volop te genieten van boomvruchten. In deze wat langere wandeling komt u 11 vruchtdragende bomen tegen. Dat begint al op de parkeerplaats met *Pyrus bretschneideri* (Chinapeer). In het arboretum maakt u kennis met de vruchten van twee soorten kweeperen: *Cydonia oblonga* 'Leskovacka' en *Pseudocydonia sinensis* (Chinese kweeper), drie soorten kornoelje: *Cornus kousa* subsp. *chinensis* (Chinese grootbloemige kornoelje), *Cornus* 'Norman Hadden' en *Cornus kousa* 'Beni-fuji'. Daarnaast ontmoet u in deze boomvrucht wandeling nog vijf andere vruchtdragende bomen: *Clerodendrum trichotomum* (Pindakaasplant; Kansenboom), *Halesia carolina* (Bergsneeuwklorkesboom), *Juglans ailantifolia* (Japanse walnoot), *Aesculus pavia* (Rode pavia) en *Prunus cerasifera* 'Gimborn's Pamir Orange'.

Het vriendelijke verzoek om de boomvruchten niet te pikken!

De bomen zijn in de tekst genummerd; deze nummers verwijzen naar de bijgevoegde plattegrond achter in dit document. Daarnaast staat bij elke boom een metalen houder met het corresponderende nummer (zie foto rechts).

Als u door de hoofdingang binnen komt staat na ca. 10 meter ***Pyrus bretschneideri* (Chinapeer)** (nr.1 op de plattegrond achterin) klaar om zijn peren door u te laten bewonderen. De chinapeer, tientsinpeer of yapeer is een soort peer, die voorkomt in het noorden van China. Hier wordt de soort veel gekweekt voor zijn vruchten. De boom heeft vanaf september sappige zoete witte peren met een wit vruchtvlees. De peren worden veelal gebruikt in de Kantonese en Taiwanese keuken, in salades maar evengoed als handpeer.

Foto's *Pyrus bretschneideri*

Nadat u uw jaarkaart gescand heeft of betaald heeft. Gaat u het hoofdpad op en loopt u door tot aan de rotonde met de goudiep. Links daarvan aan de overzijde van het pad staat ***Cydonia oblonga* 'Leskovacka'** (nr. 2 op de plattegrond achterin). Het is een niet al te hoge boom, eigenlijk meer een struik, met grote peren die voorzien zijn van een zacht velletje. De kwee komt oorspronkelijk uit de streek rond de Kaspische zee. Hij heeft vanaf de

Romeinse tijd een plek in de Nederlandse boomgaarden veroverd, al is het hier eigenlijk een beetje te koud voor deze soort. De kwee bloeit met grote geurende, witte bloemen. De vrucht is een soort buikige, afgeknotte peer met bloemresten in zijn achterste. Liefhebbers geven hoog op van de geur van de kwee. Van het bitter en wrang smakende vruchtvlees wordt jam of gelei gemaakt. Ook is het een oude traditie om er likeur van te stoken. Na de bloei is het heerlijk uitrusten in de koele schaduw van de brede bladen. De vrucht heet in Portugal marmeleiro, waar ons woord marmelade van is afgeleid, dat was oorspronkelijk kweeperengelei. *Leskovacka* werd in 1880 als toevalsaailling bij Leskovac (Servië) gevonden en geselecteerd vanwege zijn hoge productie en grote vruchten.

Foto's *Cydonia oblonga* 'Leskovacka'

Op dezelfde kruising staat links onder de grote conifeer de lage ***Clerodendrum trichotomum* (Pindakaasplant, Kansenboom)** (nr. 3 op de plattegrond achterin).

Clerodendrum trichotomum is een plant uit de lipbloemfamilie (*Lamiaceae*). De boom groeit in het wild in China en Japan. Het is de enige soort in dit geslacht die voldoende winterhard is in ons klimaat. *Clerodendrum trichotomum* heeft hartvormig, zacht behaard blad. Hij bloeit in augustus met geurende witte, stervormige bloemen. Na de bloei verschijnen staalblauwe bessen die afsteken tegen de donkerrode kelkbladeren (zie foto, want het is nog niet zover). Deze bessen zijn giftig. Het is een meerstammige struik of kleine boom waarvan de bladeren bij stevig wrijven de geur van pindakaas achterlaten op de vingers. Linnaeus beschreef in 1753 het geslacht *Clerodendrum* met de soort *C. infortunatum*, een struik uit tropisch Azië, die al lang bekend was om zijn gebruik in de geneeskunde met de naam *Clerodendron*, dat kansenboom betekent. Deze naam slaat op de onvoorspelbare medische eigenschappen. Als geslachtsnaam bleef na Linnaeus *Clerodendron* hardnekkig lang in gebruik als de officiële naam van het geslacht mede omdat in 1763 de Franse botanicus Michel Adanson de Latijnse vorm weer in de Griekse veranderde. Dit bleef zo tot 1942 toen de Amerikaanse botanicus Linnaeus de naam *Clerodendrum* in ere herstelde.

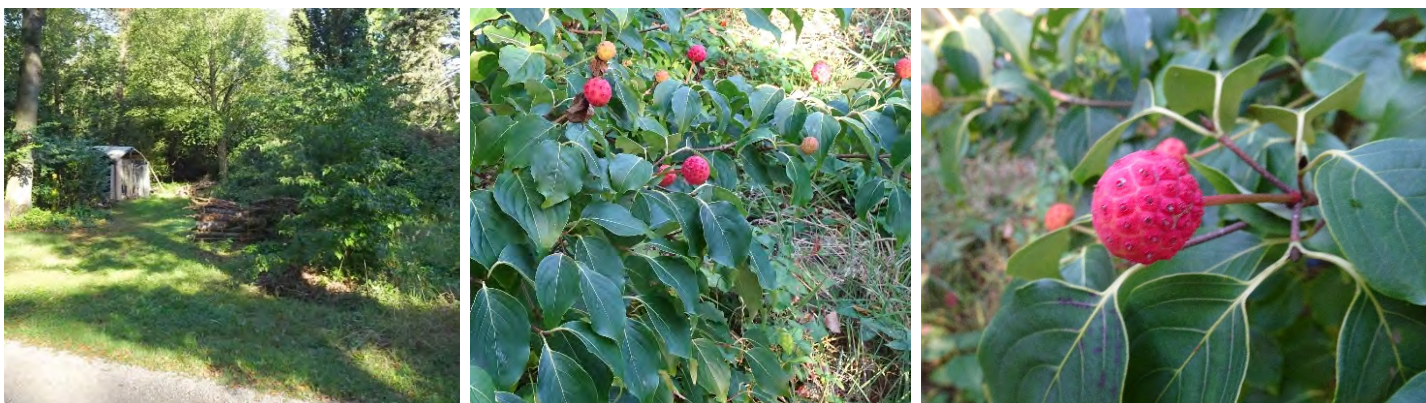
Foto's *Clerodendrum trichotomum*

U volgt het hoofdpad en bij de kruising met de richtingaanwijzer gaat u linksaf en loopt u door tot u bij de Romney loods bent, rechts van het pad. Daar staan drie vruchtdragende kornoeljes die u in het voorjaar wellicht al in bloei hebt zien staan. *Cornus* (Kornoelje) is een geslacht van dertig tot vijftig soorten struikachtige planten en bomen in de kornoeljefamilie (*Cornaceae*). In het Nationaal Bomenmuseum Gimborn staan meer dan zestig exemplaren verdeeld over 16 soorten. In deze BloeiAlert wandeling aandacht voor de vruchten van het geslacht *Cornus*. De rode framboosachtige vruchten hebben een doorsnede van circa 2 cm en staan op circa 4 cm lange, rode stelen. Het is echter af te raden om te veel van deze vruchten te eten, de schil is vrij bitter.

De eerste die u, vanaf het pad gerekend tegenkomt is *Cornus kousa subsp. chinensis* (Grootbloemige Chinese kornoelje) (nr. 4 op de plattegrond achterin).

Foto *Cornus kousa subsp. chinensis* (m) Romneyloods (l)

De middelste van het drietal kornoeljes is *Cornus 'Norman Hadden'* (nr. 5 op de wandelroute achterin). De boom is een hybride van *C. kousa* en *C. capitata*, geteeld door de kweker Norman Hadden in de jaren 1950 in Devon, Engeland.

Foto's *Cornus 'Norman Hadden'*

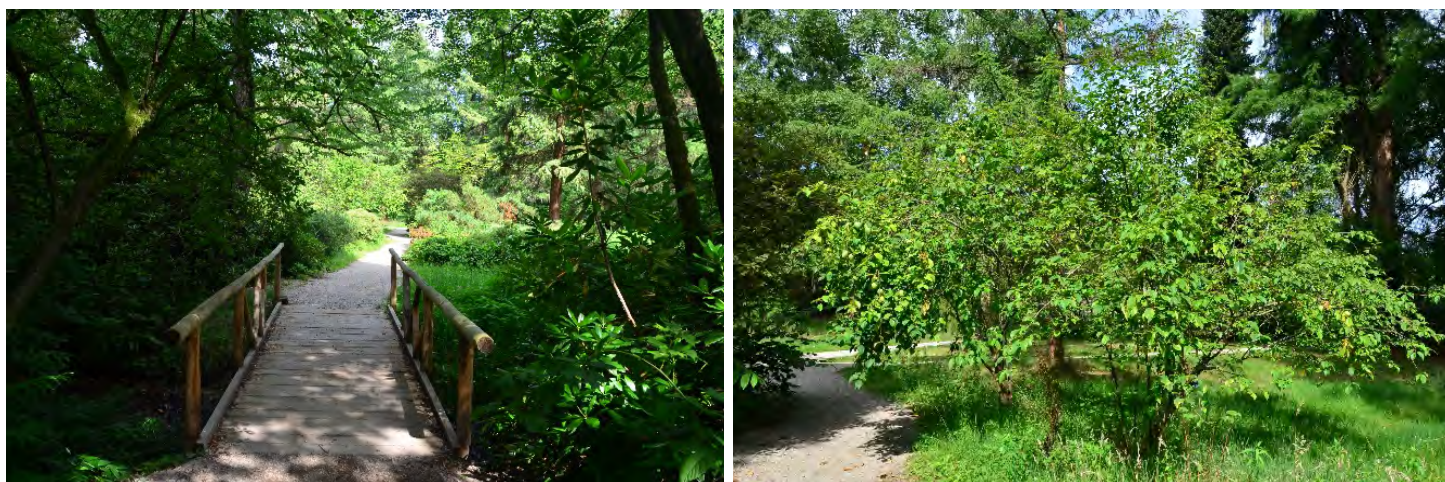
De linker kornoelje is *Cornus kousa 'Beni-fuji'* (nr. 6 op de wandelroute achterin). Dit is een compacte, langzaam groeiende sierheester die bekend staat om zijn bijzonder dieproze tot rozerode schutbladeren en zijn rode vruchten.

Foto's *Cornus kousa* 'Beni-fuji'

U volgt het pad weer en u neemt het eerste pad rechts. U loopt het bruggetje over. Na 25m staan aan de rechterkant van het pad drie exemplaren van ***Pseudocydonia sinensis* (Chinese kweeper)** (nr. 7 op de wandelroute achterin). Het is een bladverliezende boom in de familie der *Rosacea*, afkomstig uit het zuiden en oosten van China, het is de enige soort in het geslacht *Pseudocydonia*. *Pseudocydonia sinensis* werd eind 18e eeuw in Engeland ingevoerd, maar vervolgens in de vergetelheid raakte. In 1898 werd de soort vanuit Italië opnieuw geïntroduceerd. De harde, samentrekkende vrucht wordt gebruikt in de traditionele geneeskunde en als voedsel in oost Azië. Deze donkergele vruchten zijn ovaal en kunnen tot 16 cm groot worden, maar rijpen alleen goed na warme, zonnige zomers. De eetbare vruchten geuren friszuur en kunnen op dezelfde manier worden verwerkt als kweeperen.

Foto's *Pseudocydonia sinensis*

U volgt het pad tot aan de kruising, daar gaat u linksaf en na 15 meter staat u bij ***Halesia carolina*** (**Bergsneeuwkllokjesboom**) (nr. 8 op de wandelroute achterin).

De Bergsneeuwkllokjesboom komt voor in Noord-Amerika en kan daar 25 meter hoog worden. In het voorjaar, voordat de bladeren verschijnen, hangt de boom vol met frisse, witte klokjes. Hierna volgen de gevleugelde vruchten die de boom tot diep in de herfst sieren. De variëteit *monticola* (bergbewoner) komt van nature op grotere hoogtes voor en heeft de grootste bloemen van het geslacht.

Foto's *Halesia carolina*

U volgt het pad en negeert het eerste pad rechts. Na 10 meter gaat u bij de T-splitsing links en passeert u de doge sloot. Na 15 meter staat 5 meter rechts van het pad ***Juglans ailantifolia*** (**Japanse walnoot**) (nr. 9 op de wandelroute achterin).

De Japanse walnoot, ook wel bekend als hartnoot, komt van origine voor op de eilanden Japan en Sachalin. De soort is in 1859 door de Duitse arts en verzamelaar Von Siebold in de Leidse hortus geïntroduceerd. De boom dankt de naam hartnoot aan de vorm van de noot die in dwarsdoorsnede lijkt op een hart. De noten hangen aan een lange steel en zijn bedekt met een harige bast. Ze zijn spits-eirond met een dikke, uitspringende naad en erg hard. De noot is vers te eten, makkelijk te kraken en heeft een zoete smaak zonder een bittere nasmaak. In Japan worden ze zeer gewaardeerd als eetbare noot.

Foto's *Juglans ailantifolia*

U gaat nu op weg naar de laatste twee bomen van deze boomvrucht wandeling. U loopt verder en bij T-splitsing gaat u linksaf en bij de volgende kruising rechtsaf. Even voor de eerstvolgende kruising bij de houtopslag gaat u linksaf het graspad op. Bij het open veld aangekomen gaat u linksaf en na 20 meter staat ***Aesculus pavia* (Rode pavia)** (nr. 10 op de wandelroute achterin).

Aesculus pavia is inheems in de zuidelijke en oostelijke delen van de Verenigde Staten en komt voor van Illinois tot Virginia in het noorden en van Texas tot Florida in het zuiden. In mei en juni verschijnen er opvallende, opstaande rozerode tot felrode bloem pluimen die erg aantrekkelijk zijn voor bijen en vlinders. Na de bloei ontstaan er gladde, lichtbruine bolsters zonder stekels, waar de kastanjes in zitten.

Foto's *Aesculus pavia*

Als u 20 meter verder loopt staat u voor ***Prunus cerasifera* 'Gimborn's Pamir Orange'** nr. 11 op de wandelroute achterin). Het is een bijzondere selectie van de kerspruim uit de rozenfamilie (*Rosaceae*) en is bekend om zijn opvallende, oranjeachtige vruchten of twijgen én zijn herkomst uit de Gimborn-collectie.

Oorspronkelijk is het zaad van deze plant afkomstig van een plant in Wageningen, die verzameld is in de Pamir Mountains. Hieruit zijn rood- en geelvruchtige selecties gemaakt. Deze selectie heeft iets grotere oranje vruchten. De kerspruim komt van nature voor van de Balkan tot Midden-Azië. In Midden-Europa wordt de soort aangeplant vanwege de eetbare vruchten.

Foto's *Prunus cerasifera*

Hiermee eindigt deze Boomvrucht wandeling.

Hartelijk bedankt voor uw bezoek aan het Nationaal Bomenmuseum Gimborn en graag tot een volgende keer.

Meer info over het Nationaal Bomenmuseum Gimborn is te vinden op: www.bomenmuseum.nl.

Komt u graag in het Bomenmuseum? Koop een jaarkaart via de site! Een kaart met veel voordeel. En u steunt meteen het Bomenmuseum.

© 2026 | alle rechten voorbehouden aan het Nationaal Bomenmuseum Gimborn en aan de auteur Ben van Schijndel, met dank aan Theo Damen.

ROUTEKAART | ZIE VOLGENDE BLADZIJDE

